

Der spørges altsaa ikke om Rang eller Stand, der spørges ikke om Trangen er selvforskyldt eller uforskyldt, det er ganske ligegyldigt om Vedkommende er født i Danmark eller om han er Udlænding. Fattigvæsenets Forsørgelsespligt gælder *enhver*, og den eneste Kvalifikation, der forlanges, er den, at Vedkommende i det givne Øjeblik er helt eller delvis ude af Stand til at skaffe sig og sine det nødvendige til Livets Ophold eller til Kur og Pleje. Og den Trængende har kun at henvende sig til Fattigvæsenet paa det Sted, hvor han i Øjeblikket opholder sig, for at faa den nødvendige Hjælp, og det bliver saa dette Fattigvæsens Sag at søge Regres hos den eller dem, som efter Lovgivningens Regler er pligtige at yde Erstatning.

Forsaavidt har de Fattige deres paa det rene og klare; her i Danmark er nu enhver sikret imod at lide Nød, naar han ikke selv vil.

Og naar jeg nu skal forsøge i korte Træk at gøre nærmere Rede for, hvorledes Fattigvæsenet i vore Dage løser den Opgave, der paahviler det, saa er det en Selvfølge, at jeg nærmest tager Sigte paa Forholdene i Byerne — og da først og fremmest i vor egen By. —

Fattigloven bestemmer:

»De Fattige forsørges enten ved Understøttelse i Hjemmet, ved Anbringelse i Pleje hos Private eller ved Optagelse i Fattiganstalter.

Fattigbestyrelsen bestemmer, hvorledes Forsørgelsen af hver enkelt Fattig skal finde Sted.«

Efter disse Regler deler Fattigforsørgelsen sig i følgende 3 Hovedgrupper:

- I. Forsørgelse paa Fattiganstalten.
- II. Forsørgelse og Understøttelse udenfor Fattiganstalten.
- III. Forsørgelse af Børn.

Hvad angaar Forsørgelsen paa Fattiganstalten, saa behøver jeg ikke at dvæle synderligt ved den. Som De jo alle ved finder den Sted paa den Maade, at de Trængende, som indlægges der, hvad enten det nu er til vedvarende eller midlertidig Forsorg, under deres Ophold paa Anstalten forsynes med alt nødvendigt, med Husly og

Varme, Klæder og Renlighed, Mad og Drikke, Medicin og Pleje.

De ældre og skikkelige Fattiglemmer anvises Ophold i den egentlige Fattiganstalt; de Syge indlægges paa Sygehusafdelingen og de unge, kraftige Individuer paa den særlige Afdeling, der kaldes Arbejdsanstalten og som er indrettet i en særlig Bygning. —

Enhver af de Indlagte maa selvfølgelig udføre et eller andet efter Vedkommendes Evner og Kræfter afpasset Arbejde, og det er indlysende, at der indenfor Anstalten maa og skal raade en vis Disciplin, uden hvilken det vilde være ganske umuligt at hævde den Ro og Orden, der er en nok saa nødvendig Ting for de Indlagte selv som for os, der har det Hverv at styre og lede. — Men iøvrigt tør jeg sige, at Anstaltens Beboere har det godt og for de aller flestes Vedkommende, at de skønne derpaa og er glade for dette Opholdssted, der for saa mange er en Nødhavn, hvor de kunne søge ind, naar Livets Storme blive dem for overvældende. — De maa nu heller ikke tro, at det er den bare Daarligdom ude hos os eller at det er en saa ganske glædeløs Tilværelse vi føre; det hænder af og til, at vi faa en Glæde og Opmuntring i Form af et ekstra Traktement enten ved eller anden højtidelig Lejlighed eller naar en venligsindet Borger ved en eller anden Familiefest tænker paa os; somme Tider er der ogsaa nogen saa elskværdig at komme ud og synge eller spille for os. Vi har et lille Bibliotek, som bliver meget benyttet; maa jeg blot have Lov til i Parenthes at bemærke, at Gaver til dette Bibliotek i Form af Bøger baade fra Foreninger og private er særdeles kærkomne. —

Fattigforsørgelsen eller Ydelse af Understøttelse udenfor Fattiganstalten maa efter sin Natur deles i 2 Klasser:

1. Ydelse af egentlig Fattighjælp, der medfører de i Loven fastsatte Virkninger for den Nydende.
2. Ydelse af saadan Understøttelse, som ifølge Fattigloven ikke medfører disse Virkninger.

Den førstnævnte Art af Fattighjælp, der selvfølgelig er den betydeligste, deles saa atter i interimistisk Understøt-

telse og fast Almissee. — Den interimistiske Hjælp ydes til Folk, der i Almindelighed nok kunde klare sig, men som paa Grund af uforudsete eller uheldige Omstændigheder er i en forbigaaende Trang og som kunde hjælpes med en øjeblikkelig eller i alt Fald en kortvarig Understøttelse, f. Eks. et enkelt Kvartals Husleje, en ugentlig Understøttelse, der kun behøver at strække sig over et kortere Tidsrum, eller maa ske et mindre eller større Beløb til at komme i Gang med igen, dersom Erhvervet af en eller anden Grund er gaaet i Staa. Saadanne Understøttelser hører jo til Dagens Orden, og de ydes hver Gang efter en omhyggelig Under søgelse og Bedømmelse af Hjælpens Nødvendighed og Betimelighed. — Der kan altsaa ifølge Sagens Natur ikke opstilles nogen Regel for Ydelsen af denne Art Understøttelse; den maa ydes i hvert enkelt Tilfælde efter Fattigbestyrelsens Skøn, men dette kan jo i mange, ja vel i de fleste Tilfælde være let at træffe, navnlig naar den Understøttelse, der tiltrænges, bestaar i Indlæggelse paa Sygehus ell. lign.

Hvad derimod angaar den første Almissee, saa er det lettere at opstille visse Regler for dens Ydelse, men det er en Selvfølge, at det paa Grund af Fattiglovens om jeg saa maa sige elastiske Bestemmelser »forsaavidt« og »saalænge« ofte er nødvendigt at afvige fra disse Regler enten til den ene eller den anden Side.

Det Princip, som Randers Fattigvæsen gennem en lang Aarrække har fulgt med Hensyn til Ydelsen af saadan Hjælp, er i Korthed dette, at der hvert Aar i Oktober Maaned udarbejdes en Forsørgelsesplan, gældende fra 1. November til 31. Oktober. —

Paa denne Plan indskrives saa til fast Understøttelse alle de Personer og Familier, som efter de i det forløbne Aar indhøstede Erfaringer skønnes at ville behøve vedvarende Understøttelse, og de indskrives med den Hjælp, som de efter nøje Afvejelse af alle Forhold, deres Alder, deres Helbredstilstand, deres Erhvervsuelighed og det Antal Børn, de maa forsøge i Hjemmet, skønnes at være nødvendig for at de med denne